

KARTA KURSU

Nazwa	Strategie edukacji środowiskowej w klasach I-III	
Nazwa w j. ang.	Strategies of Environmental Education in Grades I-III	
Koordinator	dr hab. Agata Popławska, prof. UP	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS	2	Dr hab. Agata Popławska, prof. UP dr hab. Olena Bocharova, prof. UP dr Aleksandra Litawa

Opis kursu (cele kształcenia)

- Przedstawienie sposobów wykorzystania wiedzy teoretycznej o środowisku przyrodniczym i społecznym oraz wiedzy metodycznej niezbędnej do projektowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w klasach I-III.
- Omówienie realizacji założeń koncepcji kształcenia wielostronnego w procesie edukacji środowiskowej w klasach I-III i efektywności dobranych metod kształcenia.
- Wskazanie na drogi uczenia się, czynności nauczyciela, czynności ucznia oraz metody kształcenia w strategiach: asocjacyjnej, poszukującej, ekspresyjnej i operacyjnej.
- Omówienie zastosowania w edukacji środowiskowej strategii – uczenie się przez odkrywanie oraz strategii opartej na konstruktywistycznej teorii uczenia się.
- Wskazanie na zastosowanie w edukacji środowiskowej strategii wspomagających rozwój ucznia w młodszym wieku szkolnym.
- Zapoznanie studentów z procedurą planowania zajęć dydaktycznych z obszaru edukacji środowiskowej w odniesieniu do możliwości rozwojowych dziecka w młodszym wieku szkolnym, prawidłowego mechanizmu nabywania wiedzy oraz różnorodnych form aktywności;
- Przygotowanie przyszłych nauczycieli do rozpoznawania i kontrolowania umiejętności rozumowania przyrodniczego uczniów klas I-III oraz kształtowanie umiejętności analizy zachowań poznawczych ukierunkowanych na twórczość w różnych fazach przebiegu zajęć edukacji środowiskowej: przygotowania, projektowania, realizacji, podsumowania i planowania zajęć w zakresie edukacji środowiskowej.
- Wdrażanie studentów do samodzielnego opracowania i planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej w klasach I-III z zakresu edukacji środowiskowej.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	K_W15 Zna znaczenia i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania wybranych strategii pracy, a także innowacji pedagogicznych w procesie wychowywania i kształcenia dzieci w przedszkolu i kl. I-III	P7S_WK
Umiejętności	K_U09 Posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii pedagogicznych; potrafi personalizować proces kształcenia i wychowania generując rozwiązania problemów pedagogicznych, prognozując przebieg ich rozwiązania oraz przewidując skutki planowanych działań, także w środowiskach zróżnicowanych kulturowo	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K_K03 Utożsamia się z celami, wartościami i zadaniami realizowanymi w praktyce edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, odznacza się rozważą, kreatywnością, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych	P7S_KK

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin		20								

Opis metod prowadzenia zajęć

Ćwiczenia audytorjne: dyskusja, ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektów, analiza tekstów

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X			X	
W02								X	X			X	
W03								X	X			X	
W04								X	X			X	
W05								X	X			X	
U01						X	X	X				X	
U02						X	X	X				X	
U03						X	X	X				X	
K01								X				X	
K02								X				X	
K03								X				X	

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie na podstawie obecności na ćwiczeniach, przygotowania referatu, scenariusza zajęć oraz udziału w dyskusji.</p> <p>Egzamin pisemny obejmujący znajomość i rozumienie strategii postępowania dydaktycznego nauczyciela I-III oraz umiejętność krytycznej oceny i projektowania zajęć z zakresu edukacji środowiskowej w klasach I-III.</p> <p>Łącznie max. 12 pkt</p> <p>Punktacja:</p> <p>12 - 11 bardzo dobry</p> <p>10 - 9 plus dobry</p> <p>8 - 7 dobry</p> <p>6 - 5 plus dostateczny</p> <p>4 – 3 dostateczny</p>
----------------	---

2 – 1 niedostateczny

Uwagi

Studia jednolite magisterskie, stacjonarne

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Realizacja założeń koncepcji kształcenia wielostronnego w procesie edukacji środowiskowej w klasach I-III – rozwijanie aktywności poznawczej, emocjonalnej i praktycznej poprzez dobór metod kształcenia.
2. Drogi uczenia się, czynności nauczyciela, czynności ucznia oraz metody kształcenia w strategiach: asocjacyjnej, poszukującej, ekspresyjnej i operacyjnej.
3. Modele nauczania w edukacji środowiskowej w klasach I-III: model podający, model tworzenia pojęć, model bezpośredni, model poszukujący, model pracy we współpracy.
4. Pięciofazowa procedura planowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w klasach I-III: formułowanie celów kształcenia, dobór czynności uczniów w procesie nauczania-uczenia się, dobór zadań dydaktycznych, określanie wskaźników osiągnięcia celów, ewaluacja.
5. Zastosowanie w edukacji środowiskowej w klasach I-III strategii – uczenie się przez odkrywanie, kształtowanie postawy badawczej uczniów klas I-III.
6. Wykorzystanie metod i technik aktywizujących w realizacji edukacji środowiskowej w klasach I-III.
7. Analiza zachowań poznawczych ukierunkowanych na twórczość w różnych fazach przebiegu zajęć w zakresie edukacji środowiskowej: przygotowania, projektowania, realizacji, podsumowania i planowania.
8. Zastosowanie w edukacji środowiskowej w klasach I-III strategii opartej na konstruktywistycznej teorii uczenia się.
9. Realizacja edukacji środowiskowej w klasach I-III poprzez strategie wspomagające rozwój ucznia.
10. Analiza samodzielnie skonstruowanych scenariuszy zajęć w zakresie edukacji środowiskowej w klasach I-III pod kątem wykorzystania w nich różnych strategii nauczania.

Wykaz literatury podstawowej

- Budniak A. *Edukacja społeczno-przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2009.
- Gąsiorok K., Paško I. (red.) *Poznawanie świata w edukacji dziecka*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2012.
- Kraszewski K. Paško I. (red.) *Aktywność poznawcza i działaniowa dzieci w badaniach pedagogicznych*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016.
- Paško I. *Kształtowanie postaw proekologicznych uczniów klas I-III szkół podstawowych*, Wydawnictwo Naukowe AP, Kraków 2001.
- Paško I. *Dobór metod nauczania we wczesnej edukacji przyrodniczej a relacje nauczyciel – uczeń w świetle osiągnięć neuronauk* [w:] J.R. Paško (red.) *Relacje uczeń – nauczyciel we współczesnej szkole*, Wydawnictwo Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, Tarnów 2016, s. 131-148
- Sawicki M. *Edukacja środowiskowa w klasach I-III szkoły podstawowej*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 1997.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Dymara B., Michałowski S., Wollman-Mazurkiewicz L. *Dziecko w świecie przyrody*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2000.
- Paško I. *Jak odkrywać zainteresowania dzieci światem przyrody i nauki* [w:] *Dziecko i nauczyciel w procesie poznania i działania* Kraszewski K., Nawolska B. (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016, s.135-144.
- Paško I. *Aktywizowanie dzieci w procesie wczesnoszkolnej edukacji przyrodniczej* [w:] *Dziecko i nauczyciel w procesie poznania i działania* Kraszewski K., Nawolska B. (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016, s. 145-154.
- Paško I. *Jakie role powinien pełnić nauczyciel w pracy z uczniami klas początkowych?* [w:] J.R. Paško (red.) *Nauczyciel i uczeń we współczesnej szkole*, Wydawnictwo Małopolskiej Wyższej Szkoły

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	-
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2